

Møtereferat

Til: Møtedeltakere

Referat planforum den 26.10.22

Tema: Overordnet flom- og overvannsplan for Eina sentrum

Møtet ble avholdt på teams.

Møteleder Kristin Ryen Reithaug kristin.ryen.reithaug@innlandetfylke.no
planforum@innlandetfylke.no

Deltakere:

Guro O. Strætkvern guro.stratkvern@innlandetfylke.no
Elisabeth Konings elisabeth.konings@vestre-toten.kommune.no
Anne Merethe Andresen anne-merethe.andresen@vestre-toten.kommune.no
Kjersti Flatråker kjersti.flatraaker@vestre-toten.kommune.no
Solveig Rindhølen sorin@statsforvalteren.no
Annbjørg Backer annbjorg.backer@innlandetfylke.no
Sigrid Johanne Langsjøvold sjl@nve.no
Trond Flesvik trond.flesvik@vestre-toten.kommune.no
Gaute Thomassen gaute.thomassen@vestre-toten.kommune.no
Philip Mellison fmoppme@statsforvalteren.no
Ole Magne Espås ole.magne.espas@banenor.no
Dag Terje Jenssen dag.terje.jenssen@banenor.no
Marte Hveem Igeltjørn marte.hveem.igeltjorn@innlandetfylke.no

Tema	Merknader/oppfølging
1. Kommunen/forslagstiller orienterer om planen - Bakgrunn	Vestre Toten kommune mottok planinitativ for ny Kiwi-butikk i Eina sentrum, og i den forbindelse ønsket kommunen å se helhetlig på sentrumsutviklingen i Eina. Flere grunneiere gikk deretter sammen om et nytt planinitativ, og etter varsel om

	<p>oppstart er det bl.a gjennomført en kulturhistorisk stedsanalyse for Eina sentrum.</p> <p>Det er også gjennomført en vurdering av flom- og overvannssituasjonen i området. Rapporten presenteres i møte. Det er bl.a påvist flere tette og underdimensjonerte grøfter.</p> <p>Planområdet ligger mellom Einavannet, rv. 4 og jernbanen, og kommunen ønsker dialog med berørte parter mtp løsninger for overvann i området.</p>
2. Dagens situasjon	<p>Bane NOR har ikke hatt problemer med overvann på banen. Tiltakshaver må dokumentere at det planlagte tiltaket ikke vil føre til økt fare for flom- og erosjonsskader på jernbanen. Eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak må beskrives. Bane NOR vil uttale seg til planforslaget når vi mottar det. Da kan vi se alt i sammenheng og gjøre en helhetlig vurdering.</p> <p>Fylkeskommunen synes heller ikke det er spesielle utfordringer langs fylkesvegen, og etterspør om kommunen har vurdert konkrete skadereduserende tiltak langs fylkesvegen?</p> <p>Kommentar Vestre Toten kommune: Det er ikke planlagte tiltak som er utfordrende i seg selv. Det er dagens situasjon som er utfordringen. Eksisterende anlegg er ikke dimensjonert for beregnede overvannsmengder. Anleggene er underdimensjonert, og dersom beregnede «worst-case» situasjoner oppstår i dag vil det kunne medføre skade på eksisterende bygg og anlegg. Manglende dimensjonering av kulverter under jernbane og riksveg vil kunne medføre vann inn i planområdet med påfølgende skader på bygg og anlegg. Med dagens situasjon vil tiltakshaver måtte gjennomføre tiltak på bygg og etablere interne flomveier, med betydelig ekstrakostnad. Når det gjelder konkrete tiltak kan grøfterensk langs fylkesveg avhjelpe, men det etterlyses konkrete varige tiltak på anlegg for overvannshåndtering.</p>
3. Veien videre	<p>Vestre Toten kommune mener det er to alternativer for løsning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oppgradere eksisterende kulverter under Bane NOR og rv. 4, eller: 2. etablere flomvei langs fylkesveg og gjennom planområdet. Flomveien vil da gå over jernbanen. <p>Bane NOR påpeker at de må forholde seg til det som foreligger i planforslaget. Dersom kommunen foreslår skadereduserende tiltak på omkringliggende anlegg må Bane NOR i forbindelse med høring vurdere dette.</p> <p>Vestre Toten kommune ønsker et samarbeid med berørte parter utover formelle uttalelser knyttet til planprosessen.</p>

	<p>Planprosessen pågår, og det ønskes parallelle avklaringer mtp valg av løsninger.</p> <p>For å avklare veien videre kan det være hensiktsmessig at det kjøres kost/nytte vurdering av løsningene nevnt overfor. Det bør også konkretiseres hvorvidt det ønskes et samarbeid rundt valg av tekniske løsninger eller samarbeid om finansiering. Dette er hensiktsmessig å få avklart mtp hvem som skal bidra videre i eventuelle møter.</p>
4. Oppfølgende punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Det er ønskelig at referat fra møte sendes ut, og at partene hver for seg drøfter veien videre - Kommunen ber Statsforvalteren i Innlandet gjøre en vurdering mtp hvem som er juridisk og økonomisk ansvarlig dersom det skjer skader på bygg/anlegg som følge av flom/overvann slik situasjonen er i Eina i dag. - Vestre Toten kommune ønsker å komme tilbake til regionalt planforum i desember for å presentere planforslaget slik det nå foreligger. Ønsker at det har blitt jobbet mer med overvannsproblematikken frem til da.
	Fylkeskommunen mener det er positivt at Vestre Toten kommune har utredet flom og overvann tidlig i planprosessen

Etter møte er det mottatt epost fra Statens vegvesen og Vestre Toten kommune med momenter som ønskes lagt inn i referatet. Under møtet hadde en av deltakerne fra Vestre Toten kommune problemer med lyden, det ble derfor åpent opp for at innspillet kunne sendes på epost i etterkant. Dette er derfor lagt inn i referatet, men det ble ikke mulig for andre møtedeltagere å kommentere dette.

Statens vegvesen, sitert epost 07.11:

«Som et strakstiltak er det bestilt rensing av kulvert 3 nå. Videre framgår det av kontrakt med driftsentreprenør at kulverten skal vedlikeholdes slik at den holdes åpen. Ved å holde kulvert 3 åpen er dagens dimensjonering god nok.

Statens vegvesen mener dette er tilstrekkelig til å ivareta situasjonen ved planområdet, og det kreves ikke ytterligere tiltak»

Vestre Toten kommune, sitert epost 27.10:

«Dette med ansvar følger vel i hovedsak av forurensningslovens bestemmelser i §§ 21 og 24. Overvann i rør defineres der som avløpsanlegg i § 21. § 24 omhandler ansvar for drift og vedlikehold av avløpsanlegg. Jeg tror det finnes noen dommer om dette etter hvert, som ganske tydelig slår fast at den som har ansvaret for drift og vedlikehold av slik anlegg kan tillegges et nokså stort erstatningsansvar for skade som følge av dårlig vedlikeholdte eller underdimensjonerte anlegg. Det er en dom som kalles «Fosen-dommen» som kanskje er mest vist til, når det gjelder dette. Jeg fant Høyesteretts dom i den saken og legger den ved her. I grove trekk gjelder den en sak der to boliger fikk skader som følge av at inntak til kulverter under to fylkesveier ble tettet igjen under en flomhendelse. Det var kombinert regnvær og snøsmelting, vannet fant andre veier enn gjennom kulvertene, der det skulle ha gått, og vannet trengte inn i to bolighus. Huseiernes forsikringsselskap krevde regress av fylkeskommunen, som vegeier. FK ble frifunnet i Tingretten, som mente at kulvertene ikke var å regne som avløpsanlegg. Dommen ble anket til Lagmannsretten, som dømte FK til å erstatte skader og saksomkostninger da de

bedømte kulverten som avløpsanlegg og mente at mangelfullt vedlikehold av anlegget forårsaket skaden. FK anket saken til Høyesterett som var enig med Lagmannsretten og forkastet anken.

I etterkant av møtet har vi sett på Bane NOR sitt eget plandokument «Bærekraft – veikart 2021-2025». Der fant vi blant annet følgende som er relevant:

Styrke knutepunktutvikling og sømløs reise

God fortetting i og rundt knutepunkt underbygger bærekraftig transport, og bærekraftig transport underbygger knutepunktutvikling. Sammen utgjør disse to faktorene forutsetninger for bærekraftig bevegelsesfrihet.

For å styrke bærekraftig bevegelsesfrihet, skal Bane NOR jobbe aktivt med å utvikle stasjonens rolle lokalt og regionalt, samarbeide proaktivt om grønn mobilitet med kommuner, fylker, kollektivselskap og privatsektoren og strekke oss lengre enn en typisk kommersiell eiendomsaktør mot bærekraftig utvikling i norske byer.

Langsiktig ambisjon

Bane NOR utvikler knutepunkt og stasjoner slik at det bidrar til målet om bærekraftig bevegelsesfrihet og er en pådriver for bærekraftig byutvikling i Norge.

Vi ønsker å ta dette inn i referatet også.

Jeg vil en gang til påpeke at vi ønsker en samarbeid med Bane Nor, Statens Vegvesen og fylkeskommunen for å se sammen på de utfordringene vi møter i utvikling av sentrumsområdet i Eina.»

Dommen som Vestre Toten kommune ønsker at skal vedlegges referatet er tilgjengelig ved følgende link: <https://lovdata.no/dokument/HRSIV/avgjorelse/hr-2012-1102-a?q=2011/1957>